

Metsäalan korkea-asteen koulutuksen rakenteellisen kehittämisen esiselvitystyö

Tiivistelmä alustuksesta Metsämiesten Säätiön järjestämässä seminaarissa 7.12.2016

Esiselvitystyö on vielä hieman keskeneräinen, mutta osa havainnoista alkaa olla selkeitä. Erityinen kiitos Riitta Kilpeläiselle, joka teki kyselyn metsäalan korkea-asteen oppilaitosten opetushenkilöstölle.

Tarvitsemme tulevaisuudessa metsäalalle vahvaa tieteellistä ja käytännöllistä osaamista. Kansainvälisyyttä, tutkimusta, tohtoreita, maistereita, metsätalousinsinöörejä. Miten teemme tämän mahdollisimman kustannustehokkaasti. On todennäköistä, että julkisen talouden koulutukseen suunnitellut leikkaukset tullaan pääpiirteissään toteuttamaan. Vielä vaikuttaa siltä, että yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa asiaa ei haluta uskoa, taikka, ”ei se varmaankaan meidän yksikköön tule paljoakaan koskemaan”. Osa haluaa turvata tulevaisuuttaan opiskelijamääriä nostamalla, siinä kysymys on nollasummapelistä.

Metsäalan korkea-asteen koulutusta järjestetään nykyisin kahdessa yliopistossa ja kuudessa ammattikorkeakoulussa. Tiedossa ei ole, että muutoksia tilanteeseen olisi tulossa. Duaalimalli selkeästi toimii. Tiedeyliopistot ovat selkeästi tiedepohjaisia ja ammattikorkeakouluissa painotetaan ammatillisuutta. Usein alan sisäisissä keskusteluissa puhutaan, että yliopistojen koulutus olisi menossa käytännönläheisempään suuntaan ja ammattikorkeakoulut painopistettä siirrettäisiin tutkimukseen. Sellaista ei ollut havaittavissa.

Hankkeen tehtävänä on kartoittaa, millaisilla edellytyksillä olisi mahdollista aloittaa kokeilu metsätieteiden maisterikoulutuksen ja metsätalousinsinöörien koulutuksen kehittämiseksi korkeakoulujen yhteisesti toteutettavaksi metsäalan korkea-asteen koulutusohjelmaksi. Nykyisin meillä on hyvin toimiva duaalimalli. Mikäli siihen tehtäisiin nopeita muutoksia, olisi riskinä, että yliopistot ja ammattikorkeakoulut menettäisivät vahvuuksiaan.

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen pitäisi kartoittaa, miten ammattikorkeakouluista yliopiston maisteriohjelmiin siirtymistä voisi sujuvoittaa. Nykyisin siirtymiseen liittyy aika usein runsaastikin ns. siltaopintoja. Tavoitteena pitäisi olla tilanne, jossa tieteellisistä opinnoista kiinnostunut metsätalousinsinööriopiskelija voisi tehdä tarvittavista ns. siltaopinnoista mahdollisimman suuren osan ammattikorkeakoulussa. Se nopeuttaisi maisteriopintoja ilmeisesti noin vuodella ja toisi motivoituneita metsätalousinsinöörejä yliopistoihin. Saisimme osajia, joilla on vahvan ammatillisen osaamisen lisäksi tieteellistä osaamista.

Tarvittava kartoitustyö ei sido kohtuuttomasti resursseja ja samalla sen yhteydessä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen opetushenkilöstö oppii tuntemaan toisiaan. Yhteisten opintojaksojen ja oppimateriaalituotannon aikaansaaminen onnistuu vasta kun henkilöt tuntevat toisensa.

Jyrki Ketola

selvitysmies

